

По следите на пожара в Славянка

И на източния, и на западния фронт всичко е спокойно

Докато България и светът следеше състезанията на олимпийските отбори в Париж, ние, хората с горско сърце, с тревога и загриженост гледахме сводките за пожарите, унищожавщи природата на страната ни, и усилията на всички героични отбори, борещи се с огнената стихия. Към който и от пожарите да бяхме поели, навсякъде щяхме да срещнем тези „отбори“ от смели, грижовни и ... доста уморени хора, които се бореха не за лични награди, а за „зеленото злато“ на България. Когато посетихме кризисния щаб в планината Славянка, разположен над с. Петрово, бе отброен 26-ият ден от началото на огнената стихия, започнала в Гърция на 20 юли, Илинден, а на 24 юли станала и „наша“. Пожарът с упоритите огнени пробиви откъм съседната страна вече бе ограничен в навечерието на другия голям християнски празник – Успение Богородично. На терена, в различни точки от горската територия на Държавното горско стопанство – Катунци, и биосферния резерват „Алиботуш“, обаче оставаха на пост с денонощни дежурства и готови за битка с огъня 50 души – пожарникари и горски служители.

В кризисния щаб заварихме директора на ДГС – Катунци, инж. Пламен Поюков, зам.-областния управител на Благоевград Елхан Кълков и инспектор Кирил Божков от РД „ПБЗН“ – Благоевград. Когато се поинтересувахме от актуалната ситуация, инж. Поюков каза: „Най-сетне и гърците направиха това, което ние правим вече 25 дена – прокарват просеки от тяхната страна“.

Хронологията на пожара е дълга и драматична. Първото съобщение за пожара на гръцка територия вдига на крак горските и огнеборците. Започват направата на просеки с багери и

В кризисния щаб (от ляво надясно): инж. Пламен Поюков – директор на ДГС – Катунци, комисар Валентин Василев – директор на РД „ПБЗН“ – Благоевград, инж. Валентин Чамбов – директор на ЮЗДП – Благоевград, Христо Ангелов – и.д. областен управител, Елхан Кълков – зам. областен управител на Благоевградска област

булдозери и гасенето на първите, пробили у нас пламъци, но получават съобщение, че от двете страни на границата има останали от Втората световна война противопехотни мини, а гърмежите им прекратяват гасителните дейности и пожарът се разраства, най-вече в резервата, прорязан от стръмни дерета, пълни със сухи паднали дървета. Организацията, създадена за овладяване на пожара, е мащабна. Всеки ден в 4.30 сутринта

Гасаческа група тръгва към едно от огнищата

Един от противопожарните автомобили, дошли от цялата страна, зарежда и потегля с 3 тона вода към тлеещите горски терени

в кризисния щаб се дава инструктаж за гасителни действия. Мобилизирана е техника и жива сила от много стопанства на територията на ЮЗДП – Благоевград, екипи с пожарни коли пристигат от най-различни краища на страната, включват се военнорслужещи, идват и доброволци, които се налага да бъдат спрени поради опасната обстановка. В най-напрегнатите дни по над 200 души се борят за овладяването на пожара. По Европейския механизъм за гражданска защита при бедствия се включва летателна техника от Франция, Швеция, Испания, както и българските „Ми-17“ и „Кугър“.

Ограничаването на пожара е най-ефективно с направата на минерализовани ивици, но най-вече на просеки с тежки път-ностроителни машини, в което горските винаги са майстори. Направата на над 25 км просеки и контролирането на огъня във фаза „низов пожар“ е най-важният момент от създадената организация. Фактически най-големите пожари от прехвърляща границата огън са четири, които горят на два фронта – първо източен, а след 5 август – и западен. Надмощието над пожара с помощта на техниката и най-вече на хората, на наша територия е взето на 7 – 8 август. Откъм Гърция опасността продължава да дебне. Общата засегната площ на държавните горски територии на ДГС – Катунци, е около 6000 дка, а в най-труднодостъпните, каквито са на територията на резервата, над 5000 декара, от които по предварителни данни около 300 дка са от върхов пожар.

В деня, в който се качихме по прясно направената спасителна за гората просека до едно от билата на границата – пирамида 89, отвисоко можеше да се види огромният природен периметър, който доскоро бе застрашен от мащабно изгаряне, но спасен с човешката воля. Днес, без огън, а само тук-там с димни „комини“ и от двете страни на границата, в нашата част – предимно в бижутото на планина Славянка резервата „Алиботуш“. Дано и на двата фронта – източен и западен, вече всичко е спокойно.

Горският пожар е стихия, бедствие, мащабно и пагубно за природата, но винаги срещу него трябва да застане човекът. Затова думата ни е за всички хора, а те са стотици, които бяха на горешите точки дълги денонощия и в крайна сметка с чийто ум, организация, управление на техническите средства и неимоверни физически усилия пожарът на „фронта“ Славянка бе загасен. Огнеборците – добре организирани, бяха най-важни в светлата част на деня. На източния фронт за достъп до горящия терен те бяха изградили 4-километрова водна линия, образувана от 200 шланга, всеки по 20 метра.

Противопожарната просека над с. Голешево до българо-гръцката граница при 89-а пирамида успешно е спряла разрастването на огъня

Горските служители – това са хората, за които нямаше значение дали денонощията са в светлата, или в тъмната си част. Всеки ден, в който се планираха по-интензивни действия за овладяване на пожара, на терена бе директорът на ДГС – Катунци, инж. Пламен Поюков. „Горските са корави хора – с благодарност сподели той – без огромните им усилия пожарът нямаше да бъде овладян“. Денонощията са се слели в едно и за други двама служители, под чието ръководство се планират дейностите на терена – зам.-директора инж. Иван Ризов и старши лесничея инж. Стойко Велянов. Между другото и двамата през февруари са преминали тридневен курс в Центъра за професионално обучение към РД „ПБЗН“ в Монтана, който е на Главна дирекция „ПБЗН“ на МВР. Инициативата, която е идея на ЮЗДП – Благоевград, и се осъществява за първи път, би трябвало да бъде последвана и от други. Целият инженерен състав на Стопанството участва в гасенето, направата на просеки и минерализовани ивици и дава денонощни дежурства. ДГС – Катунци, бе ангажирано да осигурява храна и вода на огнеборците. Защитниците на гората понесоха немалко физически травми. В разказите им няма героизъм, но се надяваме, че в нашите думи е прозвучала благодарност за спасените гори.

**Екип на сп. „Гора“
Снимки: Йордан ДАМЯНОВ
и ДГС – Катунци**

На 16 август вътрешният министър Калин Стоянов награди за принос в потушаването на пожарите служителите на ЮЗДП (от ляво надясно): инж. Росен Ичов (ДГС – Струмьяни), инж. Стойко Велянов и инж. Иван Ризов (ДГС – Катунци), инж. Васил Пуров (ДЛС „Осогово“), инж. Кирил Иванов и инж. Илиян Богомилов (ДГС – Невестино). Директорът на ЮЗДП инж. Валентин Чамбов (в средата) поздрави своите служители и лично им благодари за всеотдайността.